

[Indenrigsministeren]

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om indførelse af amtsombudsmænd skal efter bemærkningerne gøre det nemmere for den enkelte borger at få løst de problemer, som måtte opstå i forhold til den kommunale administration.

Man kan naturligvis vanskeligt erklære sig uenig med forslagsstillerne, når de hævder, at forholdet mellem samfundets myndigheder og samfundets borgere i stadig stigende grad kompliceres og derfor af mange opleves som et alvorligt problem. Det kan bl.a. ses af den stigning i omfang, som folketingets ombudsmands virksomhed udviser.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at det er hensigten, at amtsombudsmændene skulle overtage de opgaver i forhold til den kommunale administration, som i dag ligger hos folketingets ombudsmand. Samtidig lægges der op til en vis udvidelse af den kompetence, som tilkommer ombudsmanden efter ombudsmandsloven i forhold til de kommunale myndigheder.

Jeg skal ikke bestride, at der i mange tilfælde kan være fordele forbundet med en decentralisering, men jeg er ikke sikker på, at det er den rigtige vej at gå netop på dette område. Der er efter min mening også fordele forbundet med den koordination og det overblik, som kan opnås gennem en landsdækkende indsats som ombudsmandens.

Den udvidelse af beføjelserne, som der lægges op til, måtte endvidere kræve indgående overvejelser, ikke mindst hvis det er tanken, at de begrænsninger, som i dag gælder for ombudsmandens adgang til at vurdere den samlede kommunalbestyrelses virksomhed, ikke skulle gælde for den foreslåede nye klageinstans. En sådan udvidelse ville rejse væsentlige problemer i forhold til det kommunale selvstyre.

Etableringen af den foreslåede ordning ville også rejse betydelige problemer i forhold til de eksisterende klageordninger, ikke mindst inden for det sociale område. Men navnlig må der efter regeringens opfattelse lægges vægt på, at der med de eksisterende 14 tilsynsråd er etableret et tilsyn med kommunalbestyrelserne, som i vidt omfang tilgodeser forslagsstillerens ønsker.

Uanset at man ved udformningen af den kommunale styrelseslovs regler om tilsyn med kommunerne især har haft statens tilsyn med kommunerne for øje, er det en kends-

gering, at styrelseslovens tilsynsråd allerede i dag i vid udstrækning reelt fungerer som almindelig klageinstans for de borgere, som er utilfredse med den behandling, de eller deres sag har fået fra en kommunes side. Herved adskiller tilsynsrådernes virksomhed sig kun i ringe grad fra folketingets ombudsmands virksomhed, når bortses fra den særlige lovbestemte uafhængighed, som ombudsmanden nyder.

Også tilsynsrådene har dog en selvstændig stilling, hvilket viser sig ved, at de ikke er undergivet instruktion fra statens side i konkrete sager. Hertil kommer, at tilsynsrådene har den lokale indsigt i kommunale forhold, som forslagsstillerne efterlyser. Hvert tilsynsråd består som bekendt af amtmanden, der er rådets formand, samt 4 medlemmer, der vælges af amtsrådet blandt dets medlemmer.

Tilsynsrådernes muligheder for at øve indflydelse på kommunernes administration er betydelige. Det gælder både, når der er tale om at anvende sanktioner over for kommunalbestyrelser, der handler i strid med lovgivningen, og vel især – og det vil jeg gerne understrege – når tilsynsrådene optræder som rådgivende over for kommunerne og borgerne. Det er da også allerede i dag sådan, at tilsynsrådene er inddraget i en væsentlig del af de sager, som folketingets ombudsmand undersøger i forbindelse med kommunernes administration.

Tilsynet med amtskommunerne og med Københavns og Frederiksberg kommuner ligger i dag hos indenrigsministeriet. Behovet for lokalkendskab gør sig næppe gældende med samme styrke her, hvorfor der efter regeringens opfattelse ikke er anledning til at foretage ændringer i den gældende ordning.

Regeringen finder således ikke, at der er grund til at oprette de foreslåede nye institutioner, og kan ikke gå ind for det fremsatte forslag. Samtidig vil jeg gerne føje til, at den intention, der ligger bag forslaget, og som jeg meget vel forstår, og de synspunkter, som er anført i bemærkningerne til forslaget, naturligt vil indgå i overvejelserne om statsamtnernes fremtid.

Marinus Sørensen (S):

Socialdemokratiet er naturligvis stærkt engageret i på bedste måde at sikre den enkelte borger mod overgreb fra det offentlige.